

ŠKOLA CEZ KARANTÉNU

Škola cez karanténu bola zaujímavá skúsenosť. V deň, keď ju vyhlásili, sme tam prišli akoby nič a odišli sme s tým, že nikto nevie, kedy pôjdeme naspäť.

Strana 9

FUTBALOVÉ NÁDEJE V PREDPRÍPRAVKE

Futbal je hra pre všetkých! Niektorí chcú strieľať góly ako Cristiano Ronaldo, iní zase kľučkovať ako Lionel Messi. Každé dieťa má iný vzor ...

Strana 16

Jarovské noviny

Číslo 2, Ročník XI., Jún 2020, nepredajné

Noviny pre obyvateľov Jaroviec.

JAROVCE OD ZAČIATKU ROKA UŽ DVAKRÁT UKÁZALI VEĽKÚ SÚDRŽNOSŤ

PREKONALI SME KORONU, S VODOU SME REMÍZOVALI. VĎAKA PATRÍ VŠETKÝM, KTORÍ POMOHLI.

INFO OD STAROSTU: POSTUPNE REVITALIZUJEME NAŠU MESTSKÚ ČASŤ

Aj napriek horšej finančnej situácii robíme maximum pre to, aby ste to nepocítili vy, ktorí platíte dane a dali ste nám vašu dôveru pri spravovaní našej mestskej časti. Už z úvodnej vety je jasné, že píšem aj za náš poslancský zbor, bez ktorého nerobím vážne rozhodnutia, pretože ich považujem za najlepší tím, aký môže starosta mať.

Strana 4

PREČO A AKO SEPAROVAŤ TEXTIL A ODEVY

Ako ste si mohli všimnúť, na niektorých miestach v našej mestskej časti pribudli kontajnery „EKOCHARITA“, na separovanie textilu a oblečenia. Dnešná doba, kedy predávaný objem šatstva a textilu z roka na rok výrazne stúpa, takéto riešenia doslova potrebuje.

Asi pred dvoma desiatkami rokov sa výraznejšie zmenilo vnímanie oblečenia ľuďmi, ...

Strana 13

OBSAH:

STRANA 2 - 3

- PREKONALI SME KORONU, S VODOU SME REMÍZOVALI

STRANA 4 - 5

- INFO OD STAROSTU

STRANA 6 - 7

- PREČO A AKO SEPAROVAŤ TEXTIL A ODEVY
- Z ROKOVANIA MIZ

STRANA 8 - 9

- ERASMUS +
- STÁLE DOBRÍ
- ŠKOLA CEZ KARANTÉNU

STRANA 10 - 11

- MAJITELIA OBCE A MAJET KOVÝCH DIELOV V OBCI

STRANA 12 - 13

- KLINIKA IMPEDANČNEJ TERAPIE
- DUCHOVNÉ SLOVO: AKO ĎALEJ?
- SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

STRANA 14 - 15

- INZERCIA
- PRÁVNÁ PORADŇA
- PRIDAJ SA K ÚSPEŠNÝM

STRANA 16

- FUTBALOVÉ NÁDEJE V PREDPRÍPRAVKE

PREKONALI SME KORONU, S VODOU SME REMÍZOVALI

V nedeľu 6. marca nás prevapila správa, že župan Juraj Droba rozhodol o zatvorení stredných škôl v Bratislavskom kraji. Stalo sa tak po tom, čo sa v piatok objavil prvý prípad koronavírusu v Kostolišti a v sobotu pribudli ďalšie. Priznám sa, že aj ja som to pár hodín považoval za unáhľený krok.

V pondelok sme sa stretli na krízovej porade starostov za prítomnosti primátora hlavného mesta Matúša Valla aj župana. Po niekoľkohodinovej porade s odborníkmi sme rozhodli, že na ďalší deň už základné a materské školy neotvoríme. Bol to šok pre spoločnosť, nová situácia, na ktorú sme neboli zvyknutí ani pripravení. Rodičia museli náhle ostať doma, učitelia nevedeli, čo majú robiť. Predstavitelia vlády sa nám smiali. O tri dni zavreli školy na celom Slovensku.

Začala panika a trvanlivé po-

traviny na čas zmizli z regálov obchodov. Domáce špajze praskali, ale nedá sa to nikomu zalietať – ľudia sa báli. Zrušili sme tréningy, zavreli ihriská, zamkli kultúrny dom. Postupne sa začali zatvárať hranice a Slováci sa snažili zo sveta dostať domov a Jarovce sa v mnohých prípadoch stali ich vstupnou bránou.

Každý deň pribudli nové obmedzenia a príkazy. Začala povinnosť nosiť na verejnosti rúška. Márne sme ich začali hľadať v lekárňach. Oficiálne sa zohnať nedali a na čiernom trhu boli drahé. Lenže ľudia chceli ísť von a bez rúška riskovali zdravie aj pokutu. Dodnes som hrdý na to, čo sa vtedy stalo. Jarovčania ukázali to, čo už mnohokrát predtým. Šijacie stroje išli naplno a ženy (a jeden pán) šili od rána do večera. Prostredníctvom sociálnych sietí sa ľudia

Dnes odovzdaných 100ks páňovi starostovi ❤️

Spoločne s ministrom obrany Jarom Naďom, náčelníkom Generálneho štábu Danielom Zmekom a predsedom parlamentného výboru pre obranu a bezpečnosť Jurajom Krúpom na hraničnom priechode Jarovce – Kittsee.

navzájom informovali, kto má látky, gumičky a tak pribúdali rúška u susedov a známych a ich známych. Úradu sa podarilo zohnať niekoľko stovák jednorazových rúšok, ktoré dobrovoľníci prioritne doručili do schránok domov, kde bývajú seniori. O pár dní neskôr doručovali aj bavlnené od Mati, Marcely, Anky, Evy, Sabiny, Nely, Lucie, Viery, Janky, ďalšej Janky, Barbory, ďalšej Anky a Peťa. Som si istý, že tu nie sú všetci, ale iste mi to odpustia. Patrí im mimoriadna vďaka. Tu nešlo o splnenie nejakého nariadenia, ale o zdravie. Ľudia sa naozaj báli a keď vidíme, čo sa deje vo svete, tak sa báli opodstatnene.

Problémom bolo aj to, že Jarovce sa stali bránou pre návratcov zo zahraničia. Prevažná väčšina z nich priletela na letisko Schwechat, odkiaľ sa dopravili do Kittsee a pokračovali pešo. Prešli hranicami a pokračovali ďalej do Jaroviec. Každý jeden z nich bol potenciálne nakazený a smeroval do karantény, avšak medzitým sa stretávali s obyvateľmi našej mestskej časti a ohrozovali iných ľudí najmä tým, že nastupovali do vozidiel verejnej dopravy, často aj bez ochranných pomôcok. Musel som niekoľkokrát apelovať na policajné prezídium, aby v záujme ochrany zdravia našich obyvateľov riešili problém a za-

Tiež pre dnes koniec, už 140 ks 😊👍👍👍 ďakujem dievčatá za spoluprácu Marcela Škodlerová, Andrea Weberová, Martina Polaková 🙏🙏🙏

Aj ja dnes končím. Ušite a aj odovzdané. Zajtra pokračujem 😊

My už máme dnes po šichte zajtra pokračujeme 😊
NA ZDRAVIE NÁM VŠETkým ❤️
A Vám dievčatá palec hore 👍, šikulky ste. 🙏🙏🙏🙏🙏🙏🙏🙏🙏🙏

Takto sa neskoro večer lúčili unavené "šičky" s okolitým svetom (Sabina Sedláčková, Martina Komendová, Jana Nováková, Barbora Valentínová).

bezpečili prevoz týchto ľudí od štátnej hranice Jarovce – Kittsee priamo do karanténnych centier. Po apelovaní u ministra obrany sa to nakoniec aj podarilo.

Po prvom aprílovom týždni ostali Jarovce jedinou mestskou časťou bez potvrdeného výskytu ochorenia COVID-19. Podľa verejne dostupných informácií sme ostali bez výskytu aj po ukončení núdzového stavu.

Jarovčania si to svojou disciplinovanosťou zaslúžili. Bol som naozaj milo prekvapený ako drvivá väčšina našich obyvateľov rešpektovala opatrenia a ako ste si všetci navzájom pomáhali. VELKÁ VĎAKA ZA TO.

A prišla povodeň

Akoby symbolicky práve v prvý deň po ukončení núdzového stavu, v nedeľu 13. júna, prišla povodeň. Ešte popoludní nikto z nás ani netušil, čomu budeme o pár hodín čeliť. Predpovede počasia hovorili o bežnom daždi. O piatej večer sme začali tušiť, že to nebude bežný dážď. V priebehu pár minút som dostal od našich hasičov SMS, že už sú v zbrojnici a pripravení. O trištvrte na šesť už odčerpávali vodu z prvého domu. O ďalšiu polhodinu sme zaplavené domy počítali

v desiatkach. Hasiči zasahovali na viacerých miestach naraz, ale sami na to nemohli stačiť. V tomto nešťastí bolo zázrakom, že Rusovce a Čunovo neboli tak postihnutí a ich starostky dali pokyn svojim hasičom, aby išli pomôcť Jarovciam. Postupne prišli teda dobrovoľní hasiči z Rusoviec, Čunova, Petržalky, Ružinova a aj profesionálni hasiči z Petržalky. Spolu takmer 50 ľudí s 15-timi čerpadlami. Postihnuté boli takmer všetky ulice v Jarovciach, bez ohľadu na to, či sú staršie, novšie a či majú vsakovačky alebo nemajú. Zaplavilo ulice, dvory, autá, pivnice a iné časti domov. Vodozádržné opatrenia, ktoré sme v minulom roku urobili, odolávali možno 10 minút. V tomto prípade nepomohlo nič. V priebehu hodiny a pol spadlo 110 mm zrážok. Je to 110 litrov na každý meter štvorcový. Na takéto množstvo sa nedá ani pripraviť. Ak by sme všetku vodu, čo padla na zastavané územie Jaroviec, dali na futbalové ihrisko, siahala by do výšky 18 metrov. Takáto prietrz mračien nemá v novodobej histórii Jaroviec obdobu.

Aj tu sa ukázala súdržnosť ľudí. Boli to nielen naši hasiči, ale aj hasiči z iných mestských častí,

Takto vyzerala situácia na Zafírovej ulici v časti Jantár II.

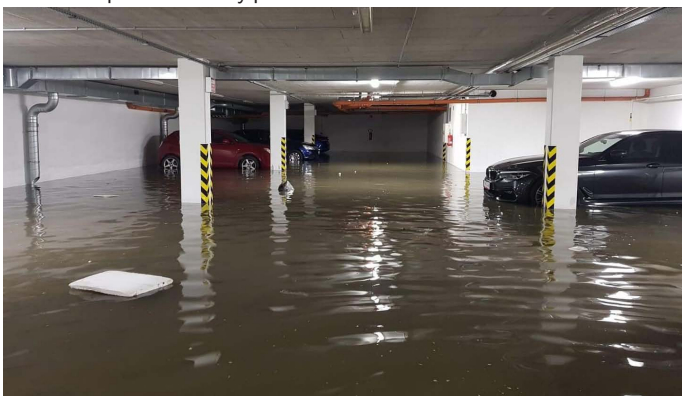
ktorí takmer osem hodín makali naplno, aby ochránili naše obydlia a iný majetok. Mnohí Jarovčania majú vlastné čerpadlá a dokázali si pomôcť bez zásahu hasičov, prípadne pomohli aj susedom a známym. Nikto nebral ohľad na to, že bude premočený, ale bral ohľad na susedov a známych. A tak to má byť. Sme viac ako len mestská časť, sme súdržná partia práve vtedy, keď je to najviac potrebné. Naša klíma sa mení a budeme častejšie zažívať to, na čo sú napríklad v niektorých ázijských krajinách zvyknutí od nepamäti. Krátke intenzívne dažde, ktoré

nik nečaká.

Vďaka všetkým, ktorí pomohli. Nebyť hasičov a ochotných ľudí, škody na majetku by boli niekoľkonásobne vyššie.

P.S.: Jedno špeciálne poďakovanie Maťovi Sladkému a jeho manželke Marcelle. Keď som im o desiatej večer zavolať, že potrebujem niečo pod zub pre hasičov, bol veľmi ochotný a hneď začal na tom robiť. O hodinu sme mali nachystaných niekoľko desiatok porcií jedla a to všetko zdarma. Srdečná vďaka, Maťo.

Jozef Uhler, starosta

Zatopená garáž bytového domu na Smaragdovej ulici.

Najnižšie miesto v Jarovciach - "Šolnova mláka".

Hasiči čerpajú vodu z garáže na Kôstkovej ulici.

Píľová ulica.

INFO OD STAROSTU: POSTUPNE REVITALIZUJEME NAŠU MESTSKÚ ČASŤ

Aj napriek horšej finančnej situácii robíme maximum pre to, aby ste to nepocítili vy, ktorí platíte dane a dali ste nám vašu dôveru pri spravovaní našej mestskej časti. Už z úvodnej vety je jasné, že píšem aj za náš poslanecký zbor, bez ktorého nerobím vážne rozhodnutia, pretože ich považujem za najlepší tím, aký môže starosta mať. Často máme rôzne názory, ale výsledok je vždy spoločným rozhodnutím.

MOBILNÚ APLIKÁCIU POUŽÍVA UŽ VIAC AKO 1100 ĽUDÍ

Áno, vo chvíli, keď píšem tento text, má mobilná aplikácia „Bratislava – Jarovce“ už 1144 používateľov. Ak ju ešte nemáte a chcete si ju nainštalovať, tak ju nájdete vo svojom smartfóne v Google Play alebo v App Store. Prostredníctvom tejto aplikácie sa snažíme informovať o všetkom dôležitom, čo sa u nás deje.

CESTY: PALMOVÁ, PÍLOVÁ, MORUŠOVÁ, KOŽUŠNÍCKA

V tomto roku bude opravených najviac ciest v histórii Jaroviec. Nielen ich počtom, ale aj rozlohou. Na prelome mája a júna bola opravená Palmová ulica. Je to posledný z hlavných ťahov, ktorý nemal obnovený povrch. Vzhľadom na to, že na ceste bola padnutá krajnica, došlo k jej vyrovnaniu a museli byť opravené aj vjazdy. Snažili sme sa, aby to v rámci možností bolo urobené čo najlepšie. Zároveň bola nanovo urobená aj parkovacia plocha pri kostole. Tá by po rekonštrukcii mala sať viac vody ako predtým. Opravu Palmovej financovalo hlavné mesto, pretože je jej správcom.

Palmová ulica po oprave vrátane parkovacej plochy pri kostole.

Pred pár dňami bola zrekonštruovaná cesta na Pílovej ulici. Po obnove je aj o niečo širšia. Opravená bola po celej dĺžke vrátane panelovej časti. Nasledovať budú ešte opatrenia pre vsakovanie vody.

O nutnosti opravy Kožušníckej ulice niet pochýb.

Vo čase, keď čítate tento článok, mala by byť opravená aj cesta na Morušovej ulici. Táto je vo veľmi zlom stave a prepadnutá po stavbe kanalizácie a prípojok.

Asi absolútnym rekordmanom v zlej asfaltovej ceste je Kožušnícka ulica. Na nej bude trochu viac práce ako na iných cestách. Je potrebné urobiť miesta pre vyháňanie áut a tiež opraviť vjazdy do susednej obytnej zóny. Predpokladáme, že rekonštrukcia prebehne v druhej polovici júla.

Možno si hovoríte, že aj Trnková a Zeleninová by si zaslúžili opravu a máte pravdu. Na nich oficiálne žiadna cesta neexistuje a sú to len zavozené poľné cesty štrkom a frézovaným asfaltom. Na stavbu takýchto ciest je potrebný aj projekt a stavebné povolenie. Postup je teda zdĺhavejší a drahší. Ale myslíme aj na to.

V rámci tohoročných opráv bude opravený aj kúsok Jantárovej pred kultúrnym domom.

BEŽECKÁ DRÁHA NA ŠKOLSKOM DVORE

Podarilo sa nám získať vládnu dotáciu z ministerstva financií na obnovu bežeckej dráhy na školskom dvore. Máme už peniaze, projekt, povolenie a aj vysúťaženého dodávateľa. V priebehu školských prázdnin by mala byť postavená nová tartanová dráha so štyrmi bežeckými pásmi na dĺžku 60m a dvoma pásmi na bežekom ovále. Jej súčasťou bude aj nové pieskové doskočisko. Pôvodná antuková dráha bola urobená v 80.-tych rokoch a dnes je už takmer neviditeľná.

BASKETBALOVÉ IHRISKO A SPEVNENÉ PLOCHY

Keď sme pri školskom dvore, tak pri ňom ešte chvíľu ostaneme. Školský dvor je veľmi zanedbaný a všetko čo na ňom je, je už staré, poškodené a často aj nefunkčné. V tomto roku by mal byť takmer kompletne obnovený. Znamená to, že v lete vymeníme povrch basketbalového ihriska, vymeníme asfaltový povrch nádvoria, opravíme zadné schodisko a obnovíme parkovaciu plochu pri telocvični. Zamestnanci tak budú môcť parkovať vnútri a uvoľnia sa parkovacie miesta na vonkajšom verejnom parkovisku. Tiež by sme chceli obnoviť futbalové ihrisko vo vnútri oválu. Ak sa to všetko podarí, tak zo zanedbaného školského dvora sa stane športový priestor, na ktorý budeme hrdí.

Nádvorie školského dvora bude počas prázdnin vynovené.

ŠKOLA JE PLNÁ, PREDEĽUJEME TRIEDU

Základná škola bola len nedávno nadstavená o tretie podlažie, ale už je beznádejne plná. Odchádza jedna trieda deviatakov

a prichádzajú dve triedy prvákov. Je potrebná ďalšia miestnosť, ale nemáme ju. Museli sme teda stavebne rozdeliť najväčšiu triedu na polovicu. Stalo sa tak ešte v máji, keď bola škola prázdna.

POMÔŽU INFOTABULE?

Obyvatelia časti Jantár I. sa na mňa obrátili s prosbou o riešenie rýchlo jazdiacich áut po Smaragdovej ulici. Táto ulica je vstupnou bránou do Jantáru a zopár arogantných vodičov si ju mylí s diaľnicou. Riešenie je viacero, ale dohodli sme sa, že pôjdeme postupne. Najskôr skúsime apelovať na svedomie vodičov. Ak to nepomôže, skúsime ďalšie kroky a jedným z riešení je aj zjednosmernenie alebo zaslepenie niektorých ulíc. Nateraz prišli samotní obyvatelia s nápadom osadiť infotabule, ktoré vidíte na fotke. Sami si zabezpečili ich výrobu a mestská časť ich osadila. Verme, že to pomôže.

Vstúpia si vodiči do svedomia?

NÁZVY ULÍC V JANTÁRI

Časť Jantár II. vyrastá veľmi rýchlo a keď sa tam starší Jarovčania idú prejsť, neveria vlastným očiam koľko nových domov a ulíc tam je. Uliciam však chýbali tabuľky s názvami a blúdili tam nielen kuriéri počas pandémie. Dnes je už všetko naporiadku a ulice Zafírová, Topášová, Tyrkysová, Granitová, Nefritová, Krištáľová a Opálová majú svoje tabuľky.

Pri prechádzke už zistíte názvy nových ulíc.

PLOT NA FUTBALOVOM IHRISKU

Postupne vymieňame aj staré oplotenie futbalového ihriska. V júni sme vymenili úsek, ktorý bol doslova na spadnutie. Pri výmene sme ho o trochu posunuli a vznikol tým väčší priestor pre vyháňanie áut na úzkej Zeleninovej ulici.

Nové oplotenie ihriska vytvorilo viac priestoru na Zeleninovej.

REKONŠTRUKCIE V DOME SMÚTKU

Dom smútku je kapitola sama o sebe. Tam sa v tomto tisícročí snáď nič nezmenilo. Vedeli ste, že je tam toaleta? Priznám sa, že ja nie. Dnes však viem, že namiesto zúboženej toalety je tam nová a pekná. Koncom mája sme ju nechali zrekonštruovať. Opravený bol aj katafalk („stôl“, na ktorom býva položená truhla). Postupne urobíme ešte ďalšie opravy a vylepšenia, pretože toto pietne miesto si ich zaslúži.

Katafalk v dome smútku po oprave.

CYKLOTRASA JAROVCE - RUSOVCE

Na cyklotrasu sa pýtate najviac. Máme hotový projekt, ktorý prebehol pripomienkovaním Cyklokoalície a teraz projektanti zapracúvajú ich pripomienky. Medzitým sme dali urobiť dendrologický prieskum, pretože bude potrebné kvôli cyklochodníku vyrúbať niektoré dreviny. Zväčša ide o náletové dreviny a kríky, ale aj o niekoľko orechov, ktoré sú už staré a choré. Stavebníkom bude hlavné mesto, ale celý inžiniering a realizácia bude pod našou taktovkou. Na to, aby to celé bolo po právnej stránke v poriadku, pripravujeme zmluvu o spolupráci s hlavným mestom. Dnes ťažko predpovedať termíny, ale všetci chceme, aby to už bolo hotové.

Ďakujeme vám všetkým za podnety a podporu.

Jozef Uhler, starosta

PREČO A AKO SEPAROVAŤ TEXTIL A ODEVY

Ako ste si mohli všimnúť, na niektorých miestach v našej mestskej časti pribudli kontajnery „EKO-CHARITA“, na separovanie textilu a oblečenia.

Dnešná doba, kedy predávaný objem šatstva a textilu z roka na rok výrazne stúpa, takéto riešenia doslova potrebuje.

Asi pred dvoma desiatkami rokmi rokov sa výraznejšie zmenilo vnímanie oblečenia ľuďmi, oblečenie sa stalo lacnejším, trendové cykly v móde sa zrýchlili a nakupovanie sa stalo formou voľnočasového využitia a zábavy. Pribudli obchodné centrá, online obchody - veľa moderného oblečenia, ktoré si zrazu môžu dovoliť všetci. Oblečenie sa stalo tak lacným, že sa stáva, že niektorí ľudia vyhadzujú jednotlivé kúsky po jednom-dvoch oblečeniach. Nehovoriac o niektorých lacných a nekvalitných materiáloch, ktoré rýchlo degradujú. Rýchla móda sa vyrába najmä v ázijských krajinách, kde je lacná pracovná sila. Továrne na textilnú výrobu sú tam zároveň druhým najväčším znečisťovateľom vody a ovzdušia. Je preto veľmi dôležité uvedomiť si, ako tento obnos textilu a šatstva stúpa a snažiť sa o ich recykláciu a ďalšie efektívne využitie.

„Ekocharita“ je projekt, ktorý šatstvo a textil nielen efektívne vyzbiera a triedi, ale rovnako zabezpečuje jeho recykláciu. To znamená, že nepoužité oblečenie alebo iný textil sa recykluje, nespája sa a neskončí na skládke odpadu. Ďalej použiteľné odevy slúžia na podporu domácich charitatívnych organizácií, ako sú komunitné centrá, miestne komunity, alebo sociálne odkázané osoby. Môžete takto pomôcť aj ľuďom bez domova, sociálne slabým, alebo krízovým centráм pre prípady živelných pohrôm. Ak sa oblečenie v charite neuplatní, je predané recyklačným firmám a finančný

Ako správne separovať oblečenie a textil:

1. Zbiera sa čisté pánske, dámske a detské oblečenie, opasky, kabelky, topánky a bytový textil.
2. Oblečenie a textil je potrebné zabaliť do pevnej igelitovej tašky alebo iného vhodného transportného obalu.
3. Topánky je potrebné zviazať po pároch.
4. V prípade, že by ste mali na darovanie väčšie množstvo oblečenia, je vhodné kontaktovať priamo spoločnosť Ekocharita, a nezapíňať kontajnery. Radi prídu a vyzdvihnú ho priamo u Vás doma. Hotline: 0910 901 910
5. Nenechávajte vrecia v žiadnom prípade vedľa kontajnerov!

Miesta, kde sú umiestnené kontajnery Ekocharita:

- Mandľová (pri sade)
- Kôstková (oproti detskému ihrisku)
- Trnková (pred školou)
- Chotárna (pri Kozej lúke)
- Zeleninová (pri starej telocvični)
- Nefritová (pri vale)

výťažok sa používa taktiež na charitatívne účely.

Ľešte stále končí 80% oblečenia v odpadoch domácností a na skládkach, prípadne v spaľovniach. Textilná výroba je jedno z najznečisťujúcejších odvetví, vyprodukuje 1,2 miliardy CO2 ročne, čo je viac emisií ako medzinárodné lety a námorná doprava dokopy. Výrazne ovplyvňuje klimatické zmeny a globálne otepľovanie. Preto sa pri nakupovaní zamýšľajme, či svoje odevy efektívne využívame, kupujeme tie kvalitnejšie a trvácnejšie, a keď sa už potrebujeme s časťou šatníka rozlúčiť, nehádzme textil do komunálneho odpadu. Máme na to aj u nás v obci kontajnery a môžeme sa aj takto pridať k ľuďom, ktorým na našej planéte záleží.

Z ROKOVANIA MIESTNEHO ZASTUPITEĽSTVA

Marec – riadne zasadnutie

Vo februári vyhlásila mestská časť voľbu kontrolóra, pretože súčasnej kontrolórke končil v apríli šesťročný mandát. Prihlásili sa traja uchádzači – dve ženy a jeden muž. Kontrolóra volí miestne zastupiteľstvo a práve táto voľba bola najdôležitejším bodom marca rokovania. Rokovanie prebehlo v nových podmienkach, ktoré si vyžiadala pandémia. Poslanci sa stretli v sále kultúrneho domu, pričom rokovali v rúškach a stoly mali ďaleko od seba.

Každý z uchádzačov o funkciu kontrolóra vopred zaslan svoj životopis a na zastupiteľstve sa mohli predstaviť, uviesť svoje skúsenosti a motiváciu. Po vyštúpeniach kandidátov sa poslanci po dlhšej porade rozhodli a za kontrolórku vybrali Vieru Kaštilovú Tonkovú, ktorá sa tak stala staronovou kontrolórkou mestskej časti a tým obhájila svoju šesťročnú spoluprácu so zastupiteľstvom.

V ďalšom bode preberalo zastupiteľstvo žiadosť Združenia technických a športových činností o dotáciu, pričom schválili 300 €.

Zaoberali sa aj správou miestnej kontrolórky o výsledku vyúčtovania nákupu pohonných hmôt do hasičských automobilov. Kontrolórka po kontrole odporučila aktualizáciu staršej a ťažkopádnej smernice, ktorá komplikovala odovzdávanie automobilov a vyúčtovanie pohonných hmôt.

Ďalšou zo správ bola správa kontrolórky z kontroly dotácií za rok 2019, pričom kontrolórka konštatovala bezchybné vyúčtovanie všetkých dotácií.

Posledným bodom prvého rokovania v rúškach bola žiadosť občianskeho združenia Ekocharita o umiestnenie 6 kusov zberných nádob na šatstvo a textil na území mestskej časti. Poslanci schválili umiestnenie nádob za rovnakých podmienok ako má doteraz Humana. Ekocharita dodá časom aj jeden kontajner na elektroodpad.

Apríl – riadne zasadnutie

Zmena zákona dosť často vyvolá povinnosť samosprávy urobiť

kroky, ktoré v skutočnosti nepredstavujú žiadnu zmenu. Tak to bolo aj v prípade zmeny zákona o poplatku za rozvoj. Ten po novom ukladá samosprávam povinnosť uviesť vo VZN informáciu kde samospráva zverejňuje použitie financií z poplatku za rozvoj. Jarovce to doteraz zverejňovali v záverečnom účte a budú to robiť aj naďalej. Poslanci teda schválili dodatok VZN o miestnom poplatku za rozvoj, kde je uvedený spôsob zverejňovania. TJ Jarovce požiadali o dotáciu ako každý rok. Vedenie mestskej časti malo už v apríli informácie o tom, že bude potrebné škrtiť výdavky a tak sa s vedením TJ dohodlo, že v tomto roku bude dotácia nižšia. Zastupiteľstvo po dohode schválilo 3000 €. Keďže kvôli korone aj štát narýchlo upravoval zákony a pravidlá, musela aj mestská časť rozhodnúť o niečo, na čo predtým nikto nemyslel – čo s poplatkami za materskú školu a školský klub detí. Poslanci rozhodli o spravodlivom systéme, ktorý zabezpečí vrátenie všetkých poplatkov za obdobie od vyhlásenia mimoriadnej situácie. Učitelia síce boli platení aj počas krízy, ale rodičia to na svojich peňaženkách nepocítia. Náklady znáša mestská časť. Prevádzkovateľ keramickej dielne, ktorá vyrába ručne maľovanú keramiky v budove starých jaslí, požiadal o odpustenie nájomného za obdobie počas krízy. Poslanci zohľadnili, že výpadok dielne bude dlhší ako samotné trvanie mimoriadnej situácie, pretože dielňa je závislá od turistického ruchu. Po dôkladnom zvážení nájomné na toto obdobie odpustili.

Na záver rokovali poslanci o návrhu VZN hlavného mesta o odpadoch. Mesto plánuje zmeniť spôsob zberu triedeného odpadu z kontajnerového na vrecový (ako napríklad v Rakúsku). Mesto to však najskôr otestuje v niektorých mestských častiach a až potom zavedie plošne. Poslanci sa s návrhom stotožnili a testovanie ukáže slabé a silné stránky takejto zmeny. Jaroviec sa to pre tento rok netýka a v prípade úspechu

to bude v Jarovciach zavedené od budúceho roka.

Po rokovaní navštívili poslanci Dom smútku a dohodli sa so starostom na čiastočnej rekonštrukcii.

Jún – riadne zasadnutie

Pandémia koronavírusu významne zmenila aj situáciu samospráv. Práve táto zmena si vyžiadala niekoľko dôležitých rozhodnutí našich zastupiteľov na júnovom zasadnutí.

Vedenie mestskej časti rozhodlo o prevádzke materskej školy počas celého leta. V minulosti bývala prevádzka v júli prerušená. Toto rozhodnutie si vyžiadalo zmenu VZN o určených výškach príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach. Keďže aj poslanci chceli, aby bola škôlka prevádzkovaná celé leto, schválili potrebnú zmenu VZN jednoducho.

Dobrovoľný hasičský zbor požiadal o dotáciu na údržbu techniky. Zastupiteľstvo sa kotalo jeden deň po najväčších záplavách za posledné desaťročia, pri ktorých hasiči znova ukázali akí sú potrební a ako vedia pomôcť. Zastupiteľstvo rozhodlo o pridelení dotácie vo výške 2000 € a poslanci zároveň požiadali starostu, aby spoločne s veliteľom DHZO identifikovali potreby na technické vybavenie do budúcnosti.

Ďalším prerokúvaným bodom bol záverečný účet za minulý rok. Starosta informoval, že mestská časť si v minulom roku počínala z finančného pohľadu dobre, pretože aj napriek množstvu investičných projektov vykázali Jarovce prebytok hospodárenia vo výške 137 980 €. Poslanci schválili záverečný účet s výhradou, pretože chýbalo stanovisko audítorky. Tá vzhľadom na mimoriadnu situáciu začala s auditom neskôr a dodá stanovisko dodatočne.

Aj prvá tohoročná rozpočtová zmena súvisela s koronavírusom. Samosprávy majú najväčšiu časť príjmu z dane z príjmu fyzických osôb. Tu sa odhaduje výpadok okolo 15% a v tom duchu starosta predložil návrh na zmenu

rozpočtu. Podľa predpokladu príjdu Jarovce cca o 100 000 € z daňových príjmov za rok 2020. Okrem toho bolo treba navýšiť prostriedky na materskú školu, školský klub detí a školskú jedáleň, pretože počas pandémie rodičia neplatili príspevok, ale zamestnanci školy a škôlky museli samozrejme dostávať mzdu. Zmeny boli aj v niektorých investičných projektoch ako napríklad zateplenie kultúrneho domu, na ktoré v tomto roku nebudú financie ani dotácie. Starosta navrhol zníženie výdavkov tak, aby to Jarovčania necítili. Aj napriek zlej situácii sa bude pokračovať v obnove cestnej a športovej infraštruktúry. Viac peňazí vyčlenili poslanci na vodozádržné opatrenia.

Zastupiteľstvo prerokovalo a schválilo aj žiadosť Jarovskej poľovníckej spoločnosti o prenájom priestorov na schôdzkovú činnosť. Podobne ako pre iné miestne organizácie, určili len symbolické nájomné.

Jedným z bodov rokovaní bolo aj určenie názvu novovzniknutého námestia v projekte Dve sýpky. Mestská časť zozbierala viacero vhodných návrhov od obyvateľov, ale poslanci sa dohodli, že si ešte nechajú čas. Ich rozhodnutie bolo aj na základe informácie od starostu, že účinnosť nového názvu bude môcť byť až od 1.6.2021, pretože momentálne plyní moratórium na pridelenie názvov z dôvodu sčítania obyvateľov, domov a bytov.

Na záver bol prerokovaný a schválený plán kontrol miestnej kontrolórky na II. polrok 2020.

ERASMUS +

Vďaka programu EÚ pre vzdelávanie a odbornú prípravu Erasmus + sme sa ako jedna z členských krajín a rovnako základných škôl na Slovenku, stali súčasťou úžasného projektu "Tools for future". Do tohto projektu sú zapojené aj ďalšie základné školy z Francúzska, Chorvátska, Severného Macedónska a Rumunska.

Hlavnou myšlienkou projektu je, aby učitelia a žiaci objavili a poznali remeslá a miesta patriace do kultúrneho dedičstva svojej oblasti. V zúčastnených školách sa organizujú krátkodobé školenia zamestnancov. Počas týchto školení sa každá z hosťujúcich krajín zameriava na jednu zručnosť spojenú s tradičným remeslom a zamestnaním, ktoré sa v jej regióne vyskytovalo v minulosti.

V Rumunsku to bola textilná výroba. Do projektu sa zapojili dve rumunské školy v Arpasu de Jos a Arpasu de Sus.

Počas týždňa sme sa so žiakmi stretávali pri spoločných aktivitách. Spolu sme tkali, pletli, ale aj vyšívali.

Okrem iného sme navštívili továreň na textilnú výrobu, kde

sa okrem bežnej metráže, hotových produktov vo forme dresov, či konfekcie, šijú aj krojové súčasti.

V tejto továrni sme mali možnosť vidieť celý proces výroby odevu od získania strihu, tlače na textil, strojovej výšivky až po samotné zošitie a ukončenie hotového produktu.

Najsilnejším zážitkom boli návštevy miestnych obyvateľov, ktorí sa ešte doteraz venujú ručnej výrobe krojov a krojových súčastí. Niektorí z nich predávajú naďalej toto ušľachtilé remeslo ďalším generáciám formou výučby v školách alebo na samostatných kurzoch.

V rámci Sibiňskej župy sme navštívili rôzne kultúrne, či prírodné miesta a mali sme tak možnosť zoznámiť sa s krásami a kultúrnym bohatstvom tejto krajiny.

Prežili sme tak týždeň plný prekvapení. Domov sme si priniesli množstvo milých zážitkov a nových zručností v oblasti textilnej výroby, ktoré postupne plánujeme aplikovať a vyskúšať so žiakmi aj na našej škole.

Mgr. Michaela Fučíková

Erasmus+

PROGRAM

STÁLE DOBRÍ

JÚL

6. 7. 2020
VIDEO LEKCIA

Cvičenie vo voľnej prírode - séria cvikov
Pošleme Vám do mailu a na Facebook

28. 7. 2020 | 9:00

Prechádzka mestom /
So Zuzanou Godárovou objavíme ďalšie miesta hudobnej Bratislavy
Zraz na Primaciálnom námestí pri studni.

AUGUST

25. 8. 2020 | 17:00

Literárny večer
Čítanie Frederiky Kašiarovej doplní hra na čelo.
Cafe Berlínka, budova SNG, Námestie Ľ. Štúra, Bratislava

Každý
utorok | 9:30

PETANQUE
Hra
Viedenská cesta, nábrežie Dunaja pri Au Cafe, Bratislava

Koučing

Priebežne ponúkame aj pro bono koučing s Mariou Drahošovou, online, alebo aj osobne, po dohodnutí konkrétneho termínu na drahosova@vitaja.sk

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ

ŠKOLA CEZ KARANTÉNU

Škola cez karanténu bola zaujímavá skúsenosť. V deň, keď ju vyhlásili, sme tam prišli akoby nič a odišli sme s tým, že nikto nevie, kedy pôjdeme naspäť. My sme si mysleli, že to je len planý poplach, že nebudeme dlho doma. Mysleli sme si, že to bude maximálne týždeň, a tak sme sa tešili, že hurá, nečakané prázdniny.

Z týždňa sa stali tri a to sme už tušili, že to nebude len tak. Začali nám chodiť aj úlohy cez edupage. Doma nám mama spravila normálne domáce vyučovanie. Mali sme každý pracovný deň tri hodiny. Stiahla si aj aplikáciu, ktorá zvonila, takže sme sa cítili úplne ako v škole. Na začiatku to bolo aj celkom dobre, lebo sme sa už trochu začínali nudiť a tiež sme sa potrebovali aj niečo naučiť, keďže sme nevedeli ako dlho to bude trvať.

Po pár týždňoch nás to však už prestalo baviť, pípnutie mobilu bol ako horor, úlohy viac pribúdali ako odbúdali a najstrašidelnejšie boli projekty. Po mesiaci nám začalo aj online vyučovanie, cez edupage nám ukázali rozvrh, kedy budeme mať akú hodinu. Tie učiteľky, ktoré s nami nemávali hodiny cez online vyučovanie, tiež spravili rozvrh ako nám budú posilať úlohy cez edupage.

Potom sme ale začali mávať online hodiny cez Zoom a chodilo už menej úloh cez edupage. To bolo podľa mňa super, lebo online hodina bola veľká zábava, najviac sme sa tešili, že sa opäť uvidíme. A mám pocit, že sa na tie online hodiny snažili prísť všetci. Výhoda bola, že keď si niekto vypol kameru, tak mohol ísť potajomky na WC a dúfať, že naňho nezačne hovoriť pani učiteľka alebo nejaký iný žiak. Malo to však aj nevýhody a to napríklad také, že keď pani učiteľka dala na screen nejaký projekt, tak sa doňho dalo písať a kresliť a naši spolužiaci to niektorí dosť využívali. Dovtedy som väčšinou používal počítač len na hranie, ale potom som ho začal používať na zoom. Naučil som sa

používať okrem zoomu aj emaily, viber, google dokumenty... Aj učiteľia hudobných nástrojov sa snažili s nami mať online hodiny. Keď som bol doma, stihol som toho veľa urobiť. S rodinou sme chodili veľa na prechádzky, hlavne preto, lebo sme sa doma nudili, ale aj preto lebo sme chceli ísť na čerstvý vzduch. Niekedy som mal pocit, že všetci ostatní Bratislavčania dostali rovnaký nápad ako my. Tiež som veľa čítal (na moje pomery), doma sme oveľa častejšie hrávali spoločenské hry, do našej rodiny pribudlo roztomilé mačiatko, samozrejme hral som sa aj na mobile a robil som skúšobné testy na prijímačky na osemročné gymnázium. Aj futbal som trénoval aj keď sa nedalo ísť na futbalové ihrisko. Chýbalo mi, že som nemohol ísť von s kamošmi na bike, na tréningy sme nemohli chodiť a ani do obchodných centier.

Takto plynuli dni, týždne, mesiace, ale aj toto nás omrzelo, lebo nič nás nemôže baviť večne. Potom sme sa dozvedeli, že od júna pôjdu niektorí do školy. Išli ale iba ročníky 1.-5. Podľa mňa sa nám starší žiaci najprv vysmievali, že musíme ísť do školy, ale potom nám určite aj trochu závideli. A kto by nechal ísť do školy na MDD (medzinárodný deň detí)? Neviem ako ostatní, ale ja som sa

po tých jedenástich týždňoch vážne tešil do školy, lebo doma začínala byť nuda a všetci z mojej rodiny sme chytli ponorkovú chorobu. Teraz to tam ani nie je ako v normálnej škole, na prevapenie sme zistili, že tam je zábava. Môžeme chodiť častejšie von, vymýšľajú nám rôzne zaujímavé aktivity, a keď sme aj mali nejaký ten test, nikdy nebol na známku, vždy bol iba preto, aby sme zistili ako na tom sme. Nedostávame ani domáce úlohy, niekedy sa môžeme hrať aj na počítačoch, mobiloch alebo tabletoch. Niektorí to zmeškali (a je mi ich trochu ľúto), lebo mohli skúsiť, aká vie byť škola pohodová. Samozrejme aj oni doma dostávali úlohy. Skoro väčšinu vecí, ktoré mi prišli na edupage, bolo pre nich. A mali toho veľa lebo my sme prebrali asi tri učivá len z matematiky, a ešte aj z ostatných predmetov sme sa veľa naučili. Trochu ma sklamal, že na vysvedčení budeme mať iba absolvoval alebo neabsolvoval namiesto normálnych známok, ale na prázdniny sa aj tak teším. Najviac sa teším na futbalové sústredenie, ktoré bude v auguste. Dúfam, že od septembra sa budeme normálne učiť a snáď sa tento cirkus nezačne zase od začiatku.

Michal Vašíček 5.A

Futbalové ihrisko nám zatvorili, tak sme trénovali doma na záhrade

MAJITELIA OBCE A MAJETKOVÝCH DIELOV V OBCI (1/2)

V 11. storočí patrilo územie od Rusoviec po Leithu (Rakúsko), teda včítane obce Jarovce, zemepánovi menom Jánus. Bolo známe pod názvom Jánusföld (Jánovo pole). Od majiteľa obce Jánusa sa odvodzuje aj zrejme prvý historický názov obce Jarovce – Jánfalú. Žiaľ, k zemepánovi Jánusovi sa história zachovala skúpo. V dostupných záznamoch sme o ňom našli iba niekoľko riadkov. Počas vlády panovníka Belu I. v roku 1061 povstal, nakoľko bol protikresťanský orientovaný a domáhal sa prinavrátenia starého pohanského náboženstva. Týmto svojim individuálnym vystúpením si ale veľmi nepomohol, nakoľko ho kráľ Belo I. zajal a vo Fehérvári nechal popraviť. Územie, ku ktorému patrili aj Jarovce, tak prišlo o majiteľa, ale kráľ Belo I. tu poskytol možnosť usadiť sa „poslušným veriacim“ (kresťanom, pozn. aut.), poddaným, ktorí sa venovali poľnohospodárskemu spôsobu života.

Dvoran Alexander vlastnil obec začiatkom 13. storočia. Odkázal ju opäťstú v Lebény. Už v druhej polovici 13. storočia (1266) patrila obec magistrovi Konrádovi. Začiatkom 14. storočia (1308) prichádza ďalší majiteľ – Štefan z Rusoviec. Toto meno uvádzame aj v knihe o histórii Rusoviec, žiaľ, v dostupných dokumentoch sa nám nepodarilo nájsť k nositeľovi tohto mena nič bližšie. Písomné zmienky o dedine Ban sa v polovici 14. storočia strácajú. Z listín zo začiatku 15. storočia je známa lokalita pod názvom Jarendorf – Jerendorf, neskôr pomenovaná Jahrendorf. Je doteraz otázkou, či ide o historické názvy dnešných Jaroviec, alebo rakúskej obce Deutsches Jahrdorf, ktorá sa spomína v roku 1266 ako Geud. Obec patrila k Mossonmagyaróvárske mu panstvu, ktoré v 15. storočí vlastnili grófi z Jura a Pezinka. Od 16. storočia sa na území dnešného Slovenska usadzovali nielen nižšie vrstvy chorvátskeho obyvateľstva, utekajúceho pred tureckým nebezpečenstvom. Najskôr to boli zástupcovia nižšej, strednej a vysokej šľachty, ba usadili sa tu aj prí-

slušníci viacerých starobylých chorvátskych rodov, ktorých minulosť siaha až do stredoveku. Za nimi potom prichádzali ich poddaní.

Od 16. storočia sa Jarovce stali súčasťou panstva Kittsee (Kopčany), ktoré od roku 1576 vlastnila rodina Listyovcov.

V Jarovciach sa usadila jedna vetva rodiny Tekličovcov z Petrovho Sela (Szentpetérfa, Maďarsko). V rodových erboch chorvátskej šľachty sa stretávame so symbolikou predstavujúcou protiturecký odboj. Nie inak je tomu aj u rodu Teklić. Na barokovom štíte ich rodového erbu je kráčajúci grýf, držiaci v pravej ruke šablú a v ľavej odťatú hlavu Turka. Tento symbol, v upravenej podobe, sa nachádza aj v klenote. Z koruny vyrastajúci grýf drží v pravej ruke šablú a v ľavej odťatú hlavu Turka. Pre rody, ktoré boli povýšené do šľachtického stavu a získali majetky za vojenské zásluhy svojich príslušníkov v protitureckom odboji, je typická práve takáto symbolika dominujúca v ich rodových erboch.

Erb rodu Teklić

Významnými majiteľmi obce boli od roku 1667 členovia rodu Esterházy. Ide o Pavla Esterházyho (1635–1713) a jeho dedičov. Kopčianske panstvo spolu s obcou Jarovce dostali od cisára za zásluhy pri potlačení sprisahania uhorského palatína Františka Wesselényiho (1601–1667), ktorý sa spojil s predstaviteľmi rodu Zrínskych a Frankopanov. Predstavme si aspoň v krátkosti genézu tohto starého uhorského šľachtického rodu a jeho najvýznamnejších predstaviteľov, ktorí vlastnili

Jarovce až do druhej polovice 19. storočia.

Genealogická veda im prisudzuje spoločný pôvod s Illésházyovcami. Rodové meno si odvodzovali od zaniknutej osady Eszterháza, ktorá susedila s Eliášovcami – Illésháza (okr. Dunajská Streda). V stredoveku boli Esterházyovci neznámym a bezvýznamným zemianskym rodom. Ich situácia sa ale od polovice 16. storočia začala podstatne meniť. V službách habsburskej dynastie si vydobyli významné postavenie vo verejnom živote Uhorska a od 17. storočia získavali členovia rodu dôležité a význačné funkcie a hodnosti v politickej a cirkevnej správe, ako aj vo vojenstve. Zastávali posty palatínov, županov, biskupov, arcibiskupov a predstaviteľov rodu boli aj významnými generálmi. Takýto excelentný vzostup rodu Esterházyovcov so sebou nepriniesol iba významné funkcie a hodnosti, do ktorých boli menovaní panovníkmi vládnucej habsburskej dynastie. Súčasne s nimi získali aj rozsiahle majetky, z ktorých veľká časť ležala na území dnešného Slovenska. Už v roku 1421 získal pre rod prvú kráľovskú donáciu Mikuláš Estoras. Vzťahovala sa na majetok v Galante. Pramene k rodovému erbu Esterházyovcov jstevujú až z druhej polovice 16. storočia. Tvorí ho modrý štít, v ktorom na zlatej listovej korune stojí korunovaný zlatý grýf. V pravej prednej končatine drží striebornú šablú, v ľavej tri červené ruže. Štítové znamenie je aj klenotom, tu však grýf z koruny vyrastá. Prikrývadlá sú zlato-modré a zlato-červené. Genealógiu rodu Esterházyovcov možno súvisle sledovať od polovice 16. storočia, keď Benedikt, sobášom s Helenou Bessenyeiovou, ako aj ďalšími aktivitami a akvizíciami, zveľadil rodový majetok v Galante. Podľa neho zároveň používal rod predikát – de Galanta. Syn Benedikta – František, zastával funkciu tricezimátora (vyberača tridsiatkovej dane) v Senci a v roku 1584 sa stal bratislavským podžupanom. Traja Františkovi synovia

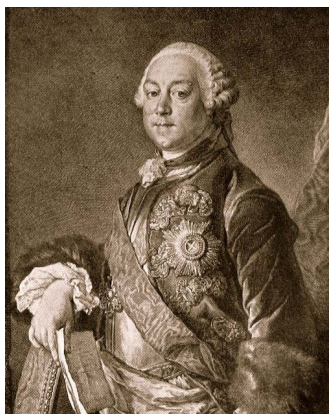
rozčlenili rod na tri základné línie. Mikuláš (1582–1654) sa stal zakladateľom fraknóvskej vetvy rodu, ktorá sa Mikulášovými synmi Pavlom (1635–1712) a Františkom (1641–1685) rozdelila na staršiu (kniežaciu) a mladšiu (grófsku), z ktorej sa v 18. storočí vyčlenila čeklíska vetva.

Druhý Františkov syn Daniel (1580–1654) stál na čele česneckej vetvy, z ktorej sa v 19. storočí vyčlenila mladšia, tzv. sedmohradská vetva.

Tretí syn Pavol (1.2. 1587–11.1. 1645) bol predstaviteľom a zakladateľom zvolenskej vetvy rodu. Najväčšie majetkové komplexy vlastnili obidve fraknóvske línie rodu, ktorých členovia používali predikát de Fraknó (Forchtenstein, dnes Burgenland, Rakúsko). Práve v Burgenlande mala táto línia neskôr majorátne sídlo v Kismártone (Eisenstadt, Rakúsko). V roku 1601 získali vlastníctvo hradu Strečno a v roku 1626 po Thurzovcoch panstvo Bytča a diely v panstvách hradov Orava a Lietava. Strečno a Bytču mali vo vlastníctve do roku 1868, keď ich predali Ladislavovi Popperovi. Diel v oravskom komposesoráte (spoluvlastníctvo šľachtickej pôdy) si udržali až do 40. rokov 20. storočia.

Pavol Esterházy bol v roku 1609 komorníkom sedmohradského vojvodu Gabriela Bátoryho. Po chvíľkovom poblúdení, keď sa v roku 1620 pridal k stavovskému povstaniu Gabriela Betlena a zúčastnil sa aj na jeho bansko-bystrickom sneme, bol verným prívržencom Habsburgovcov. Je pochovaný v Trnave.

Štefan Esterházy z fraknóvskej vetvy získal po Thurzovcoch v roku 1642 panstvo Šintava, ku ktorému patrila aj kaštieľ v Bernolákove, predtým – Čeklís. Od polovice 18. storočia vlastnila šintavské panstvo čeklíska vetva Esterházyovcov, ktorú založil František (1717–1785). Mal troch synov, Jozefa, Michala a Karola, ktorí si šintavské panstvo v roku 1817 rozdelili na čeklíske, tallóšske a seredské panstvo. V druhej polovici 19. storočia zostali v majetku rodu

Mikuláš Jozef Esterházy

Esterházyovcov veľkostatky vytvorené z týchto panstiev, vrátane v polovici 19. storočia získaného veľkostatku Hody, s celkovou rozlohou do 4 tisíc katastrálnych jutár (katastrálne jutro – 1600 štvorcových siah – 5755 m²). Tento stav trval až do konfiškácie v roku 1945. Hrad a panstvo Levice získal v roku 1675 palatín Pavol Esterházy a jeho dedičia ho vlastnili až do predaja Schoellerovcom (1868). Česnecká línia používala predikát de Csesznek (Česnek) podľa rovnomenného hradu a panstva vo Veszprémskej stolici, ktorý v roku 1636 získal zakladateľ línie Daniel Esterházy. Prevažná časť majetkov tejto vetvy sa rozkladala na území stolíc Veszprém, Šopron a Vaš. Na Slovensku vlastnili starý kmeňový majetok v Galante, palác v Bratislave a majetkové diely v obciach Domaniža, Veľký Lél, Unovce, Abrahám, Kovarce, Omšenie, Rumanová, Nitrianska Blatnica, Zem, Sady a diely v panstvách Beckov a Eberhard (Malinovo na Žitnom ostrove). V roku 1869 získal Štefan Esterházy kaštieľ a veľkostatok Újlak (Veľké Zálužie) s pozemkami vo Veľkom Záluží a Bábe, ktoré mali rozlohu 3122 katastrálnych jutár. Jeho dedičia, ako posledný – Ján, poslanec slovenského snemu v rokoch 1939–1945, spravoval tento majetok až do roku 1945, keď prišlo k jeho konfiškácii.

Zvolenská línia získala v roku 1614 panstvá Zvolen a Dobrá Niva a vlastnila ich až do predaja kráľovskej komore v roku 1805. Pavol Esterházy kúpil v roku 1637 Želiezovce, ktoré jeho dedičia spravovali až do roku 1809. V období rokov

1690–1870 držali Esterházyovci prechodne aj majetkové diely v panstvách Vranov, Čičva a Branč.

Tento rod patrili k najväčším pozemkovým vlastníkom v monarchii. Začiatkom 20. storočia im patrili pozemky o rozlohe 421 tisíc katastrálnych jutár. Esterházyovci boli zástancami najkonzervatívnejšej politickej línie a patrili medzi opory habsburského panovníckeho rodu.

Priblížme si niekoľko významných členov rodu, ktorí sa pričínili o jeho vzostup.

Nás bude predovšetkým zaujímať Pavol Esterházy, ktorý sa narodil 17.9.1635 v Eisenstadte (Rakúsko). Na vtedajšiu dobu sa iste vymykal z bežného, zavedeného vzoru výchovy a následnej kariéry šľachtického synka. Bol synom palatína Mikuláša Esterházyho. Jeho intelektuálne schopnosti sa prejavili v hudobnom nadaní a poézii. Bol hudobným skladateľom a básnikom.

generálstrážmajstra získal už v roku 1661 a o šesť rokov neskôr (1667) obliekol uniformu generálmajora. So slávnym turkobijcom Mikulášom Zrín-ským bojoval v roku 1664 proti Turkom pri Szent Gotthárde. Rok predtým sa zúčastnil bitky proti Turkom pri Nových Zámkoch. V roku 1668 sa stal hlavným kapitánom stredoslovenskej banskej oblasti. V roku 1681 ho na šopronskom sneme zvolili za palatína. Zúčastnil sa aj slávnej bitky pod Viedňou v roku 1683, v ktorej boli Turci, pod vedením vezíra Kara Mustafu, porazení. V roku 1686 oslobodzoval od Turkov Budín. Patrili k vedúcim predstaviteľom prohabsburskej uhorskej katolíckej šľachty. Významným bol pre neho rok 1687, keď na bratislavskom sneme s podporou väčšiny vyhlásil Habsburgovcov za dedičných kráľov Uhorska a zasadil sa aj o neplatnosť 31. bodu Zlatej buly kráľa Ondreja II. z roku 1222, ktorým dával uhorskej šľachte

vyznamenaný radom – rytier zlatého rúna. Rozsiahle majetky v Burgenlande (Forchtenstein, Eisenstadt) vyhlásil v roku 1695, so súhlasom kráľa, za nedeliteľné celky – fideikomisy (šľachtický majetok, venovaný na udržanie lesku rodiny, nescudziteľný a nezaťažiteľný, prechádzajúci iba na jediného člena rodiny), ktoré patrili medzi prvú v Uhorsku. Vojensky vystúpil proti tőköliovskému stavovskému povstaniu, keď mu bola zverená obranná línia na Váhu. Po vypuknutí Rákociho stavovského povstania v roku 1704 sa zúčastnil na rozprášení oddielu generála Ladislava Očkaja, ktorý neskôr, počas bitky pri Trenčíne (3.8.1708), prešiel na kráľovu stranu. Na základe kráľovho poverenia neúspešne rokoval v roku 1705 s povstalcami o uzavretí mieru. Podporoval hudobné umenie a jeho zbierka cirkevných hudobných skladieb Harmonia coelestis z roku 1711 patrí medzi skvosty uhorského barokového umenia. V jeho literárnej tvorbe prevažovali náboženské práce prevažne mariologického obsahu. Písal aj básne.

Jeho prvou manželkou bola Uršula, rodená Esterházyová. Po jej smrti si vzal za manželku Evu, rodenú Tőköliovú. Mal tri dcéry a piatich synov. Knieža Michal Esterházy bol šopronským županom, Gabriel zastával úrad zalanského a somogyského župana, Jozef Anton bol plukovníkom a neskôr zalanským županom, Mikuláš Anton sa dal na cirkevnú dráhu. Bol známym náboženským spisovateľom, autorom barokových náboženských prác, cirkevným hodnostárom. Pre nás zaujímavou je skutočnosť, že ich otec, palatín Pavol Esterházy, kúpou získal do svojho vlastníctva obec Jarovce a Kittsee (Kopčany, Rakúsko). Zomrel v Eisenstadte 26.3.1713. Práve jeho synovia sa stali dedičmi otcových majetkov, medzi ktoré patrila aj obec Jarovce. V roku 1740 postavil v Kittsee knieža Pavol Anton Esterházy na mieste dobre opevneného hradu z 12. storočia, ktorý bol dôležitým obranným bodom, kaštieľ.

Juraj Hradský, FINS
foto: archív autora

Mikuláš Jozef Esterházy

študoval na jezuitskom kolégiu v Grazi (Rakúsko) a v Trnave. Ale ozvali sa v ňom aj rodové gény. V roku 1652 sa stal šopronským županom a kráľovským radcom. V roku 1661 zastával funkciu kráľovského dvorníka, ale nezaostával ani v budovani vojenskej kariéry. Hodnosť

právo na odpor proti panovníkovi, ak ten nedodržiaval ustanovenia buly. Aj za tieto aktivity – ad personam – získal titul ríšskeho kniežaťa. Tento sa od roku 1712 dedil pre staršiu fraknóovskú líniu. Rozšíril rodové majetky, keď v roku 1681 dostal donáciu na Kapuvár. V tomto roku bol

Klinika Impedančnej terapie

LIEČIME PLATNIČKY A BOLESTI CHRBTIA

**Revolučný postup
BEZ OPERÁCIE!**

Trápia Vás bolesti krku, chrbta, krížov alebo trpnutie končatín?

Nepomáhajú Vám lieky, zdravotný matrac, masáže či ortopedické pomôcky?

Obmedzuje bolesť Vaše telesné či pracovné aktivity?

Hrozí Vám strata mobility alebo operácia chrbtice?

**Bolesti chrbta spôsobuje
znížená, vyklenutá alebo
poškodená medzistavcová
platnička.**

Riešením je

IMPEDANČNÁ TERAPIA[®]

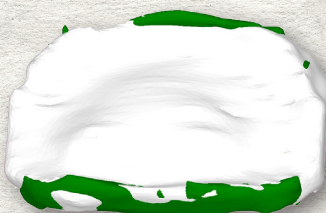
- revolučná metóda, ktorá lieči znížené a degenerované platničky, ich hernie a perforácie
- platničky narastú - ide o jediný spôsob na svete
- obnovia svoju elasticitu, objem, výšku, tvar aj štruktúru
- dôkazom sú MR vyšetrenia a 3D vizualizácie platničiek pred a po liečbe
- bez chirurgického, miniinvazívneho alebo endoskopického zákroku
- vedecky overený a patentom chránený postup

Pred liečbou

perforácia

Po liečbe

Červené okraje znázorňujú deformácie platničky. Po liečbe zanikajú, netlačia na nervové zakončenia a tým nespôsobujú bolesť.

**Správna cesta
k zdravej
chrbtici**

Klinika Impedančnej terapie je špecializované zdravotnícke zariadenie na liečbu degeneratívnej choroby chrbtice a platničiek.

Úvodná konzultácia zdarma!

www.liecbaplatniciek.sk
telefón: +421 948 426 548

DUCHOVNÉ SLOVO: AKO ĎALEJ?

Posledné mesiace nám pomohli odkryť holú pravdu o našej krehkosti, zraniteľnosti, našich limitoch. Mali sme možnosť spoznať pravú tvár ľudstva. Napredovali sme stále rýchlejšie a cítili sme sa silní a schopní všetkého. Na prvom mieste sme túžili po ľahkom zisku, nechali sme sa pohltiť vecami a vyčerpal nás náhlenie. Nezastavili sme sa pred mnohými výzvami, nepohli nami ani vojny ani nespravodlivosť, nepočuli sme volanie chudobných a našej ťažko chorej planéty. Napredovali sme bezohľadne a mysleli sme si, že navždy zostaneme zdraví v chorom svete.

Podobne ako po Ježišovej smrti nastalo ticho a učenci strávili 50 dní v karanténe za zatvorenými dverami Večeradla, aj my sme prešli podobnou skúsenosťou ako oni. Mali strach pred smrťou, boli plní neistoty, mali pochybnosti vo viere, nedokázali dôverovať Bohu. V našom prípade sa osvedčilo, že ostať doma a vyhnúť sa spoločenským kontaktom, umývať si ruky, nosiť rúško je lepšie riešenie ako liečba nekontrolovateľnej a rastúcej sile ničivého vírusu.

Zatvorené kostoly a omše bez účasti veriacich nás priviedli k rodinnej modlitbe, znovuobjaveniu duchovného sv. prijímania, k vzbudeniu si dokonalej ľútosti. Ešte pred pár mesiacmi sa viacerí kňazi bránili pred zhubným vplyvom sociálnych sietí a internetu. Dnes už pochopili mnohí, že moderné technológie nám môžu výborne poslúžiť.

V našom rádiu niekoľkonásobne vzrástla počúvanosť a vo farnosťiach, kde sotva 20 ľudí príde cez týždeň do kostola sa stovky ľudí modlili cez facebook alebo youtube.

Zažili sme krásne svedectvá nárastu dobrovoľníctva, vzbudený záujem o izolovaných seniorov, prekvapivo rýchla reakcia a tvorivosť pri hľadaní inovácií. Do prírody začalo chodiť viac ľudí ako kedykoľvek predtým. Museli sme sa zriecť veľa vecí, ako slobody pohybu, zahraničných ciest, dovolení, návštev a pod. Naše modlitby, obety priniesli ovocie nielen v zastavení šírenia neviditeľného vírusu. U mnohých vzrástla túžba po zmene životného štýlu.

V posledných týždňoch sa život

začal vracť do normálu, opäť stojíme v zápche, chodíme do práce tými istými cestami. Je tu však možnosť byť iným človekom, žiť novým životom. Získať nové návyky, pracovať na sebe, mať záujem viac byť ako mať. Zaujímam sa viac o blízkych, ktorí sú nám často vzdialení. Zaujímam sa naďalej o prevenciu, ktorá je účinnejšia a lacnejšia ako nákladná liečba. Denne si uvedomovať, za čo všetko sme vďační a koľko slobody máme. Mám nádej, že sa ľudstvo nevráti späť, ale že tento nový reštart nám dopomôže k nájdeniu zmysluplného šťastia a k pozitívnej zmene nášho prístupu k zdraviu a životu seba a iných.

Martin Jarábek

Blahoželáme

V mesiacoch apríl až jún 2020 sa významných životných jubileí dožili títo naši spoluobčania:

- 91 rokov**
TREUEROVÁ Anna
- 89 rokov**
LÉVAL Jitka
JESZENKOVITSOVÁ Barbora
- 88 rokov**
IROVÁ Hedviga
- 86 rokov**
HRUŠOVSKÁ Judita
- 85 rokov**
URMINSKÁ Jozefa
- 80 rokov**
CHRENKO Ján
MÁZOR Vladimír
BOGNAROVÁ Helena
- 70 rokov**
ŽIDEKOVÁ Alžbeta
WOLFOVÁ Alžbeta
TREUER Anton
PENIAK Ivan
BORBÉLYOVÁ Anna
BARANOVÁ Hedviga
- 65 rokov**
KAMENSKÝ Dušan
MALLESICHOVÁ Eva
MORAVČÍKOVÁ Žofia
OLESÍKOVÁ Eva
PAPAY Miroslav
TOMASICH Kristína Marianne
VARENIČOVÁ Viera
VLADÁROVÁ Jarmila

Naším jubilantom prajeme všetko len to najlepšie, zdravie, šťastie, spokojnosť a veľa životného elánu do ďalších rokov života.

Odišli od nás

KVASNICA Štefan
vo veku 74 rokov

ARTNEROVÁ Magdaléna
vo veku 89 rokov

NOVÁK Štefan
vo veku 63 rokov

JANKOVIČ Jozef
vo veku 61 rokov

Odpocívajte v pokoji !

S bolesťou v srdci oznamujeme,
že naša drahá zosnulá
mamička, babička a prababička

Mária Mrvová

zomrela v pokoji v kruhu rodiny 12.06.2020

Prosím venujte jej tichú spomienku
Mandľová 74, Jarovce

Firma Dorwood s.r.o.

PONÚKA NA PREDAJ

- stavebné rezivo • dosky
- krovy na mieru • šalovacie dosky
- hranoly • terasové dosky
- krokvy • dlážkovice
- pomúrnicie • tatranský profil
- strešné laty • zrubový obklad

Na požiadanie zákazníka drevo režeme na mieru, hobľujeme, moríme, natierame, atď. Zabezpečujeme dopravu aj vykládku hydraulickou rukou. Sklad sa nachádza v Rusovciach. Tel. kontakt 0910 399 535.

Poctivá farma

(rodina Dorotovičová z Jaroviec)

ponúka na predaj
kozie mlieko, kozie syry

Keďže je naša farma v štádiu neustáleho budovania, väčšina produktov ešte nie je v ponuke. Pracujeme na webovej stránke, aby naši zákazníci mali lepší prehľad o produktoch, ktoré ponúkame a budeme ponúkať.

Tel. kontakt: 0910 399 535.

Ďalej ponúkame na predaj kŕmne zmesi pre všetky druhy domácich zvierat. Spolupracujeme s firmou Tomáš s.r.o. ktorá je výrobcom kŕmnych zmesí veľmi vysokej kvality. Kŕmne zmesi Tomáš sú bez antibiotík, bez hormónov, bez živočíšnych múčok, bez chemických rastových stimulátorov a medzi prvými na Slovensku aj bez Geneticky Modifikovaných Organizmov (bez GMO).

PRÁVNÁ PORADŇA REALITNEJ KANCELÁRIE GRAHAMS.SK

Dobrý deň p. Tomko, snažím sa prenajať 3 izbový byt v Jarovciach už niekoľko mesiacov a bezúspešne. Od kedy začala pandémia koronavírusu, nemal som obhliadku. Vedeli by ste mi poradiť, čo mám urobiť, aby som ho prenajal? Na byt mám úver z banky a hrozí mi, že ho nebudem mať čoskoro z čoho splácať. Ďakujem za radu.

Ďakujem za otázku, ktorá je momentálne veľmi aktuálna. Pandémia koronavírusu mala veľký vplyv na trh nájomných bytov na celom Slovensku, najmä však v Bratislavskom kraji. Od polovice marca, keď prepukla pandémia na našom území, dopyt po bytoch na prenájom dramaticky poklesol. Navyše sa dopyt po cestovaní s uzavretím hraníc zastavil, čo malo vplyv najmä na trh nájomných bytov ponúkaných prostredníctvom platformy Airbnb. Podľa týždenníka Trend sa dostalo v Bratislave do ponuky bytov na prenájom približne dve tisíc bytov, čo malo výrazný vplyv na ponuky bytov na prenájom. Navyše vyhlásenie karantény spôsobilo, že veľa nájomcov sa vrátilo do ich pôvodného bydliska a opustili prenajatý byt v Bratislave. Veľa zamestnancov pôsobiacich v turizme a gastronómii prišlo o prácu a boli prinútení odísť z prenajatého bytu a hľadať iné alternatívy. Všetky tieto dôvody viedli k tomu, že ponuka bytov sa vďaka Airbnb výrazne navýšila najmä v Starom Meste a dopyt po bytoch na prenájom výrazne poklesol, čo malo vplyv na cenu ponúkaných prenájomov. Podľa našich analýz sa ceny bytov na prenájom v Bratislave v marci a apríli znížili v rozpätí 10 až 20 %. Všetky prenájmy uskutočnené v apríli a máji v našej spoločnosti,

ktoré sa zrealizovali, poklesli v cene prenájmu rádovo v desiatkach ale aj stovkách EUR za mesiac v porovnaní so situáciou pred začiatkom pandémie. Veľa našich klientov, ktorých byty máme v ponuke, požiadalo banku o odklad splátky hypotekárneho úveru. Tento postup by som navrhol na riešenie Vašej situácie. Požiadajte banku o odklad splátky Vášho hypotekárneho úveru v prípade, že nemáte dostatok zdrojov na ďalšie splácanie. Banka Vám umožní v prípade schválenia odklad splátok až na 9 mesiacov. Medzitým je potrebné Váš byt prenajať, situácii určite pomôže správne nastavená nájomná cena na základe cenovej analýzy a vhodná marketingová kampaň nastavená na druh Vašej nehnuteľnosti.

REALITNÁ KANCELÁRIA
GRAHAMS

Marián Tomko, MBA

Radi Vám zodpovieme Vaše otázky týkajúce sa realít, ktoré prosím zasielajte na tomko@grahams.sk.

Autor: *Marián Tomko, MBA* (www.grahams.sk)

PRIDAJ SA K ÚSPEŠNÝM

Futbal je pre každého, kto má záujem športovať. Dobrý kolektív je základom každého športového úspechu. Futbal v Jarovciach nie je výnimkou. Či už má niekto 5, alebo 18 rokov, každému v našich mládežníckych tímoch nájdeme miesto, aby mohol čas tráviť zmysluplne a v kolektíve ľudí, ktorí sa majú radi.

Sme klubom, v ktorom je dôležitý pozitívny prístup a motivácia. Hráč má mať svoju voľnosť, aby mal z hry radosť, zároveň rozumie, prečo je dôležitá disciplína a naučí sa robiť kompromisy a fungovať v tíme.

Spolu s Peťom Kotvasom trénujem chalanov vo vekovej kategórii U15, teda starších žiakov. Dva roky dozadu, keď som sa s nimi stretol prvýkrát, som ani náhodou netušil, že budeme dosahovať úctyhodné výsledky a to dve sezóny za sebou. Túto jesennú časť sezóny sme skončili na prvom v mieste v tabuľke a to bol nakoniec aj finálny výsledok. Aj keď sa celý ročník nedohral, verím, že by sme skončili úspešne aj po jarnej časti súťaže. Hráme dobre, spoločne vyhrávame a čo je najdôležitejšie, baví to hráčov aj trénerov. Je to jednoducho o tom, že si to užívame, sme ako jedna rodina a máme spoločný cieľ.

V klube som si niečo zažil, odohral som v ňom tri sezóny ako dorastenec, keď moji dnešní hráči boli ešte len v prípravke a odtrénoval ďalšie dve. S úplnou vážnosťou môžem skonštatovať, že klub má vytvorené všetky podmienky na to, aby mohol hrať futbal každý, kto má chuť a odhodlanie. Dokonca aj keď ťa futbal baví, ale máš pocit, že si slabý, dojde sa pozrieť. Nie každý je supertalent, ale aj z na prvý pohľad „slabších“ hráčov pravidelne vznikajú veľmi platní hráči. Dobrý tréner totiž nájde miesto každému, kto má záujem zlepšovať sa a je ochotný brať prekážky ako výzvy. Príklady by sme našli naprieč všetkými klubovými družstvami.

My ako tréneri môžeme každému ponúknuť náš čas, úsilie, skúsenosti, nadšenie a trpezlivosť. Ostatok je len na tebe!

A mimochodom, kolektív zvykneme utužovať na sústreďení, ktoré bude aj toto leto. Ak teda máš záujem hrať, neseď doma a poď medzi nás!

Róbert Bestro

FUTBALOVÉ NÁDEJE V PREDPRÍPRAVKE

Futbal je hra pre všetkých! Niektorí chcú strieľať góly ako Cristiano Ronaldo, iní zase kľučkovať ako Lionel Mesii. Každé dieťa má iný vzor. Tieto krásne sny tých najmenších sa snažia v TJ Jarovce naplňať od najmenšieho veku skupina trénerov okolo Vladimíra Pribusa, a to Roman Slivka, Michal Czafík a Róbert Tóth, ktorí sa venujú deťom od šiestich rokov v kategórii predprípravky. Ide o najkrajší detský vek, preto je práca s deťmi v tejto kategórii mimoriadne dôležitá. Často musíme pri trénerskej činnosti brať do úvahy viacero okolností, ktoré sa snažíme skĺbiť v prospech detí. Našou snahou je, aby každý malý futbalista nebral tréning ako povinnosť, ale naopak, aby prichádzal s radosťou. Budovanie vzájomnej dôvery a disciplíny sa nám osvedčilo. Výsledkom je, že futbal deti baví, čoho dôkazom sú stále sa zvyšujúce počty záujemcov o jarovský futbal.

Hoci dnes už evidujeme takmer šesťdesiat malých ratolestí v predprípravke, ktoré sú rozdelené do kategórií U6, U7, U8, U9, (tj. do 6 až 9 rokov), pred nikým nezatvárame

dvere. Postupom veku sa snažíme budovať silné individuality pracujúce pre úspech mužstva, čoho dôkazom sú deti v kategórii U9. Aj keď ešte nehrajú pravidelne ligových súťaží ich výsledky na turnajoch a prípravných zápasoch sú impozantné. Vytvoril sa veľmi silný kolektív, ktorý drží za jeden koniec povrazu. Každý zápas prežívajú spoločne, bojujú jeden za druhého, čoho výsledkom sú vyhnané zápasy a získané trofeje. Aj po dlhšej dvojmesačnej pauze sa chlapci rýchlo dostali do formy, a ovládli miniturnaj v Lozorne: Stupava – Jarovce 3-8 (3 góly Tomáško Vrabček, 2 góly Janko Czafík, jeden gól Samko Ľudvík, Oli Slivka, Matúško Kaštil) a o prvé miesto: Lozorno – Jarovce 4-5 (2 góly Samko Ľudvík, jeden gól Janko Czafík, Matúško Kaštil a Filipko Ivančík). Odhodlaný výkon, ktorý bol podporený fantastickými rodičmi na tribúnach ohreje každé fanúšikove srdce. A my tréneri máme obrovskú radosť z toho, keď je každé jedno dieťa odmenené potleskom od svojich blízkych tak, ako to bolo aj v Lozorne pred plnými tribúnami.

Na záver musím poďakovať aj v mene ostatných trénerov za podporu rodičom, ktorí nás neustále podporujú a fandiť nám, za priazeň klubu a mnohým ďalším ľuďom, ktorí nás podporujú a chodia s nami na každý zápas. Držme našim chlapcom aj naďalej palce! A tí, čo ešte váhajú, či má futbal pre deti zmysel, odkazujeme: ÁNO, MÁ!